

Nôdgroda dlô Stanisława Janke

Laureatã pierszi nôdgradë w latosy II edycji prozatorszégò konkursu miona Jana Drzéżdżona w kategorii tekstów w jãzëkù kaszëbsczim òstôł Stanisław Janke. Juri pòstanowiło téż nôdgradzëc Jana Szutembarcha, Bògumiã Labuddã è wëróznic Łukasza Jabłońszégò.

Stanisław Janke je znóny naszémù czëtińcowi ju òd dwadzesca lat. Zadebiutowòł w rokù 1977 w czãdnikù „Pomerania”. Zaczãł swòje ùtwòrstwò òd poezji. Proza przeszła pòtemù. Nòbarzi znóné dokòzë prozatorszëc Jankegò to òpòwiòdania „Psë” è „Łiskawica”. Je téż Stanisław Janke dolmaczã. Z kaszëbszégò na pòlszci przedolmaczil m.jin. nasze szportë è gòdczi w ksãzce „Ptak za uszami” a téż legendë „Klechdy kaszubske”. Specjalnie dlô „Nordë” pisòrz zgòdzyl sã krótkò pògòdac ò swòji robòce.

i w „Łiskawicë” je jaczës òdniesieni do mòjich stron rodzynnëch, do Lëpusza. Ale z drëdzi stronë je to òd pòczãtkù do kińca fikcja lëterackò. Sã tam przedstawioné historie knòpów w zderzeniu ze swiatã starszëch, z jaczims ùniwersum. Tak pò pròwdze, to nie sã mòje doznania. Jò miòł dar pòstrzeganiò nasi jawnotë i to tam je w téch ksãzkach.

A.J.: Mómë më sã bronie, më Kaszëbi, przed wiòlgã kulturã ùniwersalnã, strzec naszã jawnotë, czë mómë sã pòddawac nowémù swiatu? Jak tã to widzisz z pòzdrãtkù pisòrza?

St.J.: Dobëc nen swiat mòzëmë le swòjã òdemklosã. Mùszimë nie zamikac sã w na-

Stanisław Janke

Fot. archiwum własne

szim pòdwòrzim, ale z drëdzi stronë mùszimë rozmiòc wëbierac. Tu je wiòldzë nasze zadanië - w całoscë zachòwac è pòkòzac jinym naszã kulturã, skòrb naszã mòwë, tradycjã. Le mùszimë téż to przetwarzac, pòkòzac w jinym jakbë òpakòwaniu, w jinszëch dokòzach, niżlë to robilë nasi starkòwie. Jak to robie? Takã radã jem zawarł w wiërzce „Dac sobie radã”, chtërna bëła drëkòwónò nie tak dównò w „Pomeranii”. Nie

trzeba gadac, trzeba robie è trwac przë swòjim.

A.J.: Czë de ja òdmikaniò sã nasi kulturë na jinëch, bëła przë ce, czë jes pòdjãł sã robòtë dolmacza?

St.J.: To sã zaczãło òd bójków Jana Patoka „Straszylò w Czarnowskim Młynie”. Jem chcòł pòkòzac Pòlòchóm, chtërny nie rozmièjã kaszëbszégò, że mòmë wòrtoscëwã lëteraturã. Tak téż pòtemù pòwstòł „Ptak za uszami”. Tam je nasz ùmòr, przez chtëren przëzërò smãk. Trzëcã takã ksãzkã sã „Klechdy kaszubske”. To sã lëdowé pòdania, jaczë uczãli pòzëbrëlë przez stò lat. Widzec tam je, jak to fejn pòwiedzòł Zbigniew Żakiewicz, jaczis taczã kòmnòdny klimat Nordë, zagùbienië lëdzy wëstrzòd rozmajitëch stwòrów, wëstrzòd pùrtków è dëchów.

Pòkòzanië tegò lëdzóm z bëtna to je wòrtne. Przez lëteraturã òni mògã pòznac naszã mentalnosç, mészlenië è w całoscë kulturã.

(A.J.)

Stanisław Bartelik

Piesnia

W drzewach je piesnia ùtaconò,
wiater jã chce jim wërwac,
skòcze z gałzëczki na gałzëkã,
zazërò pòd kòzdi lëstk.
Drzewa ji dobrze strzegã
è sznëkrowanië wiatru zdò sã na nic,
jich cenczë szliżëczki grajã
jak strëne skrżëpków
czëj grajk dotchnie jich lëczkã.
Ptòszk, co gniòzdo ùwił
pòd baldachã z lëstów
rozmièje co drzewa nòcã,
a jegò pisklãta chòwiã sã na ti piesni.
Czasã piesnia ta dolecj
do lëdzczégò serca...
- a tej òno dobãdze swòj ùbëtk.

Lewino „Na Kaszëbach”

Regionalny Zespòł Wokalno - Instrumentalny Lewino z Lëborka wydał kasëtë magnetofonowã zatytułowã „Na Kaszëbach”. Nagrania dokonano w studiu „Makarioni” prowadzònego przez ksiëdza Pawła Rãbcë. Zespòł dedykujã ksiëdzu kapelanowi kaszubskiego - bratu kierownika zespòlu Alfonsowi Franciszkowi Formeli oraz czlonkom i sympatykom Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego. Na kasecie znajdujã sië miëdzy innymi takie utwory jak: „Gdze mòja chëcz”, „Pòrënnny wiëw”, „Rëbòcë, rëbòcë” czy „Hej mòrze, mòrze”. Razem 18 pieśni.

Lewino dzialã przy ZKP w Lëborku od 1986 roku. Założycielëm i kierownikiem jest Jan Formela - organista kościòta pw. św. Jòzefa w Lëborku. Spiewa w jëzyku kaszubskim i pòlskim. Repertuar zespòł czerpië gòwnie z twòrczòci Jana Trepczyka, Aleksandra Labudy, ks. Antoniego Peplińskiego, Hieronima Dërdowskiego, Franciszka Sëdzickiego i innych pisarzy ka-

szubskich. Najchëtniej wystëpuje na mszach z kaszubskã liturgiã sòwa. Stale zapewnia oprawë takich mszy w Lëborku, czësto bywãł w Mësciszewicach i innych wsiach i miastach Kaszub i Pomorza.

Jan Antonowicz

Okladka kasety

Walkuszowie z Hopowa

Kiedy jedzie się z Żukowa do Kościerzyny, tuż przed Egierowem, mija się niewielką wieś Hopowo. Dzięki działającemu tam od 1984 roku zespołowi pieśni i tańca Hopowianie słyszało o niej zapewne wielu.

Stawę Hopowianie zawdzięczają m.in. rodzinie Walkuszków, z której aż dziewięć osób występowało niegdyś w zespole.

Głową rodziny jest Jerzy Walkusz - mężczyzna postawny, z charakterystyczną długą siwą brodą. Z żoną i córką mieszka pan Jerzy w ponadstuletniej, pięknie utrzymanej chacie z pruskiego muru. Obok stoi równie stara kuźnia i dawny chlew, który z wielkim smakiem przerebobiony został na mieszkanie dla rodziny syna. Tuż za obejściem wznoszą się trzy nowe domy. Mieszkają w nich dzieci Walkuszków. Pan Jerzy pomagał każdemu z nich w budowie. Śmieje się, że dzięki temu powstało w Hopowie nowe osiedle - Walkuszowo.

Jerzy Walkusz lubi działać społecznie. Od lat jest strażnikiem, a w połowie lat osiemdziesiątych właśnie przy Ochotniczej Straży Pożarnej

powstał zespół Hopowianie. Ponieważ rodzina Walkuszków jest muzykalna, chętnie włączyli się do prac w zespole. Mężczyźni stanowili trzon kapeli, a panie śpiewały. Trwało to przez kilka lat. Dziś już w zespole Walkuszków nie ma. Tłumacząc, że mają coraz mniej czasu, że wciągnęły ich inne zajęcia. Młodzież uczy się i studiuje. Pan Jerzy, którego dziadek był kołodziejem, a ojciec kowalem, zajął się wyrobem kaszubskich instrumentów ludowych. W jego warsztacie powstają piękne diabelskie skrzypce, burczybasy i parłaczkę. Sprzedaje je zespołom, osobom prywatnym i do muzeów etnograficznych w całej Polsce. Jako twórca ludowy jest zapraszany na różne jarmarki i przeglądy, również za granicę. Jednak, jak twierdzi, wszędzie jest dobrze, ale na Kaszëbach najlepiej.

(A.J.)

W hołdzie Franciszkowi Trederowi - twórcy Muzeum Kaszubskiego w Kartuzach

W związku z 50. rocznicą otwarcia Muzeum Kaszubskiego w dniu 1 maja br. odbyła się w kościele pw. św. Wojciecha w Kartuzach uroczysta msza św. w języku kaszubskim, którą odprawił ks. proboszcz Marek Trybowski.

Zainaugurowała ona obchody jubileuszy, których kulminacja zaplanowana została na 5 lipca br. W dniach od 1.05 do 4.05 br., podczas tzw. „drzwi otwartych”, muzeum odwiedziło ponad 250 osób z Kartuz, całej Polski i zagranicy. Jest to więc najlepszy dowód, że założona przed 50 laty przez F. Tredera placówka było i jest potrzebną instytucją kulturalną naszego regionu.

Świadczy o tym również wsparcie finansowe, jakie muzeum zaczyna otrzymywać od sponsorów polskich (Gmina Żukowo) i zagranicznych (prywatnych sponsorów z Bonn oraz partnerskiego miasta Kartuz - Duderstadt) oraz wpisy z wyrazami uznania i życzeniami do Złotej Księgi.

Serdeczne podziękowania należą się także burmistrzowi Kartuz, Marianowi Wilkowskiemu, Zarządowi Gminy oraz Radzie Miejskiej w Kartuzach za życzliwość, zrozumienie potrzeb oraz wsparcie finansowe,

Muzeum Kaszubskie w Kartuzach

Fot. archiwum „Nordy”

Cëz je czëc

O literaturze małych ojczyzn

CZARNA WODA. W niewielkim miasteczku na Kociewiu w Czarnej Wodzie dyskutowano 17 maja o utworach literackich małych ojczyzn Kociewia i Kaszub. Jeden z referatów przedstawił prof. Tadeusz Linkner, który mówił o nieopublikowanym dziele Konstantego Damrota „Szkice z ziemi i historii Prus Królewskich. Listy z podróży”. Te znakomite reportaże śląskiego poety, dyrektora kościarskiego gimnazjum, opiewają piękno regionu i specyfikę życia mieszkańców Kaszub.

Po nagrody do ministra

Laureaci wojewódzkich przeglądów orkiestr dętych, zespołów obrzędowych i śpiewaczy mogą otrzymać od ministra kultury i sztuki nagrody pieniężne. Wnioski należy kierować za pośrednictwem Wy-

działu Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku do pani Anny Szabat z Departamentu Upowszechniania Kultury Ministerstwa Kultury i Sztuki, 00-071 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 15/71. Dodatkowych informacji udziela Irena Pawlukiewicz z UW w Gdańsku, tel. 377-567, 377-255 lub 316-042.

Rozdanie nagród

GDAŃSK. W klubie „Mestwin” w Domu Kaszubskim przy ul. Straganiarskiej w Gdańsku odbędzie się 24 maja wręczenie nagród przyznanych przez redakcję „Pomeranii”. „Skrę Ormuzdową” otrzymają Bogusław i Miłostawa Labuddówny z Tłuczewa, Stanisław Klimowicz z Chmielna, Jerzy Dąbrowa-Januszewski ze Słupska, ks. Stanisław Bach z Gościciña i Irena Brucka z Tczewa. Nagrodę im. Romana Wróblewskiego otrzyma Artur Jabłoński z Gdyni, zaś nagrodę

im. Izabelli Trojanowskiej - Michała Pieper z Rumi. Początek uroczystości o godzinie 17.

Jubileusz mszy kaszubskich

KOŚCIERZYNA. 25 maja odbędzie się w kościele św. Trójcy uroczysta msza święta z kaszubską liturgią słowa połączona z jubileuszem 5-lecia tych comiesięcznych mszy. W tym samym dniu organizatorzy, czyli Kościarski Oddział Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego, obchodzić będą 40-lecie istnienia organizacji.

Szczesiak nagrodzony

GDAŃSK. Wojewoda Gdański przyznał nagrody literackie za rok 1996. Wśród laureatów jest Edmund Szczesiak, obecnie redaktor naczelny „Wieczoru Wybrzeża”, a w latach osiemdziesiątych publicysta „Pomeranii”. Właśnie w tym czasopiśmie

ukazał się cykl reportaży Szczesiaka zatytułowany „Śladami Remusa”. Reportaże te zebrała i opublikowała w ubiegłym roku Oficyna Czeć. Książka ukazała się pod tytułem „Mała Odyseja. Śladami Remusa”. Jest to wspólna podróż tropami bohatera powieści Aleksandra Majkowskiego „Żęce i przigodę Remusa”, którą Edmund Szczesiak odbył na początku lat osiemdziesiątych.

Wystawa książek Oficyny Czeć

KARTUZY. Przez cały czerwiec otwarta będzie wystawa książek wydanych przez gdańską Oficynę Czeć prowadzoną przez znanego działacza kaszubskiego Wojciecha Kiedrowskiego. Dorobek wydawniczy będzie prezentowany w czytelni Biblioteki Publicznej w Kartuzach mieszczącej się w Dworze Kaszubskim przy ulicy Gdańskiej. (EP)

To mie òdùczëło

Jak to knòpi, kòdzi choć bęc chùtkò wiòldzim i mądrim, chòdzëc w dlùdzych bùksach przë szlipsis z cygareta w gąbie i przënomni tã „mòłpkã” wëpic. Tak robilë starszi bëñlowie, tej i ma chca taczima bęc.

Pò kàtach to sã kùrzëło, zëbë nas chtos ze starszëch nie widzòł, bò tej to bęc dało zarò pò karkù. Jesz zacëgac to ma sã nie zacygelë, ale pò krëjamkù czadzëlë, co sã leno dało, bò na cygarete dëtków nie bëło. Zëbë nas przë tim tatk abò mëmka nie dozdrzelë, bò bęc nóm skòrà zdraszowelë.

Jednegò rokù, czedë ma ju chòdza w dlùdzych bùksach, wëbrëlë më sã na òdpùst Wniebòwstapieniégò do Wejrowa. Szlësma colemalo piechti. Szedł jò z Bernatã Ropplã, Felim Miotkã, nòlepsziama drëchama. Më mielësmë pò szesnosce lat i mëslełë ju ò dzewusach.

Z chëczy mëmka da nama pòrà dëtków na sznëka i na talëz. Za wiele jesc ni mògl, bò to sã szło na òdpùst, a nié w klëfët - czlowiek muszil sã umartwiac, bò cëz bë to bëł za òdpùst czëjbë jachòł so cugã i bëlno najòł.

Nazòdci cos nas pòdkùsëlò, zëbë kùpic całą paczkã cygareto w - jaż sto sztëk bëło w paczce. Nòtënszë bëłë „Naszë”. Czëj më je ju mielë, tej jak stòri chłopi, pùscëlë më sã wedle sztrëczy do Lëzëna.

- Do Lëzëna muszi nama starczëc! - rzecze Bernat z uëchã.

- Nim zańdzëma do chëczy, muszima do spalëc, bò bëłobë zle - jò rzekł.

Feli sã tim baro nie przëjmòwòł. Ù nich doma tatk czadzyl jak weter, a nòstarszi Jòzef tész. Ale nasi bë mie wëswiacëlë. Jò doch bëł jesz za młodi.

- Pò wòjskù, tej so zapòlisz - pòucziwòł mie tatk. - Do wòjska tész jesz jesc wiedzno smòrkòla nieòbëtì.

Bez to tész jò sã ni mògl dozdac, czëj dosygnã tësh òsmënòsce lat.

Przë cygaretach gòdci bëło wiele, chòc më sã co dzëń widzëlë. Më pòlëlë jednã za drëgã. Zaszlësma pòd Gòscëcëno, czëj zacząłò nama drapac w gardle. Ale w paczce bëta jesz pòłowa. Wërzucëlë bëło szkòda, tej më le pòlëlë dali. Zaczãł jò kaszlac, charchòlëc. Bernat tész.

- Mie tész zacinò drapac - dzëwùje sã Feli.

- To sã mëst nie dò do Lëzëna spalëc - jò rzekł.

Zatrzimelë më sã, zazdrzelë w pùdło. Trzë wiertle bëło spòloné. Wzãlë më sã jesz pò jednym i pòmatu szlë dali. Jò ju bëł czësto zachrapialë, Bernat tész stãkòł na gardło.

- To ju dali nie jidze! - rzekł jem do drëchów markòtno. - Muszima òprzëstac, mòze jinym razã so jesz zapòlimë.

- To je cos dzywnégò - rzekł Feli. - Tak më chcelë pòdkòrbiac starszëch, lëstë i tròwã jesmë pòlëlë, rozmajitë zeleska jaż smierdzãło kòle nas, a terò, czëj më mómë pròwdzëwë cygarete, tej më ni mòzëma dali.

- To pewno bëło za wiele òd razu, më sã tim schòpìlë i terò mómë. - jò rzekł. Mdzëma mielë nòuczka na dlùdzë lata.

- Jo! Òd tegò czasu jò sã ju nie zapòlil zòdny cygarete. To mie ceszi. Czëj widzã tësh co pòłã, òd razu móm w mësłach tentam òbròzk, zaczadzãłë gardło, chrepòta. To bëta nòuczka na wiedzno.

Szefan Fikus

W gronie stolemowców

15 maja w Klubie „Mestwin” w Domu Kaszubskim w Gdańsku odbyła się uroczystość wręczenia Medali Stolema.

Medale te przyznawane są przez studentów z Klubu „Pomorania” od blisko 30 lat. Pomysłodawcą wyróżnienia, przyznawanego przede wszystkim za działalność na rzecz rozwijania kultury kaszubskiej jest Wojciech Kiedrowski.

Czwartkowa uroczystość zgromadziła wiele wybitnych postaci ruchu kaszubskiego. Wśród gości byli też stolemowcy z lat ubiegłych. Nie zabrakło kleryków pelplińskiego seminarium duchownego z zaprzyjaź-

nionego z „Pomoranią” Klubu Kaszubologów.

Podczas uroczystości do grona uhonorowanych Medalem Stolema dołączyli: Felicja Baska-Borzyszkowska - nauczycielka języka kaszubskiego, ks. dr Jan Walkusz - poeta i historyk, Franciszek Kwizdiński - kierownik ZPiT „Kaszuby” z Kartuz, dr hab. Edward Rymar - historyk z Pyrzyc koło Szczecina oraz kaszubski zespół folklorystyczny „Krebanë” z Brus.

(A.J.)

„Kaszëbë” na samochodach

Ostatnio głośnie było i jest o nalepkach z napisem „Më tész rozmiejemë pò kaszëbskù” przyklejanych na sklepowe szyby. Dobry to pomysł i godny propagowania.

Znacznie wcześniej jednak pojawiły się naklejki na samochodach z wizerunkiem gryfa - godła Kaszubów i napisem „Kaszëbë”. Wszystkie nalepki mają żółte tło. Nawiązuje to do barw czarno - żółtej flagi Kaszubów.

Nalepki „Kaszëbë” przyklejane są najczęściej na przednią bądź tylną szybę samochodu. Czasami można je zobaczyć na karoserii pojazdu. Do niedawna te emblematy jeździły na samochodach służbowych

województwa słupskiego i województwa gdańskiego oraz dyrektora gdańskiego ośrodka telewizji.

Po raz pierwszy naklejki te wykonał Stanisław Geppert z kaszubskiego klubu studentycznego „Pomorania”. Kontynuatorem pomysłu jest Dariusz Król z Gdańska, który obok klubu „Pomorania” jest ich głównym dystrybutorem. Naklejki drukowane były także w wydawnictwach „Kurier” w Bytowie i „Rumina” w Rumii.

Chętnych zapraszamy do oznaczenia swego samochodu tym emblematem.

Janton

Nasze imiona i nazwiska

Dułak

Patrząc na dzisiejszą postać nazwiska *Dułak*, korci sprowadzić ją do formy wyjściowej *dołak* (człowiek mieszkający w dołach). Jest to jednak domniemanie błędne, bo forma *Dułak* jest późniejsza, zaś wiadczone w połowie XVII w. Wcześniej nazwisko to występuje w formie *Dylak* (źródłowy zapis *Dillak*) w Węsiarach w r. 1570, potem w r. 1648 w tychże Węsiarach zanotowany został *Dulak*, a w r. 1682 w Mściszewicach Piotr *Dułak* Węsiarski, również w tymże roku Piotr *Dułak* w Pałubicach, Wojciech *Dułak* w Tuchlinie, Michał *Dułak* Węsiarski w Węsiarach i tak w tymże roku 1682 i w następnych *Dułak*, *Dulak* i *Dullak* w kilku innych wsiach okręgu kartuskiego. Do dziś też nazwisko *Dułak* jest typowo środkowokaszubskie. Na Kociewiu znany *Dulek*. Wszystkie te warianty mają jeden rodowód etymologiczny.

Jaka jest więc postawa tego nazwiska? - Jest to imię starogermańskie *Thilo*, oparte na bazie starogermańskiej *diet* o znaczeniu „lud”, jak greckie imiona oparte na znaczeniowo takimiż samym wyrazie *demos* (lud) i *laos* (naród), por. greckiego myśliciela *Demokratya* i mówcę oraz polityka *Demostenesa* i imię greckie *Nikolaos* (dosłownie: zwycięzca narodów), przyjęte w Polsce jako *Mikołaj*. Od germańskiego imienia *Thilo* mamy dziś pomorskie nazwiska *Thiel* i *Tyl*, dawniej też *Diel* i *Dyl*. Pierwotnie były to imiona, które z czasem przeszły do roli nazwisk. Od imienia *Dyl* utworzono patronimiczną (odojcowską) strukturę *Dylak*, tj. syn *Dyla*, którą poświadcza zapis *Dillak* z r. 1570 w Węsiarach. Po kaszubsku imię, potem nazwisko było wymawiane *Delok*, a że dźwięk *szwa* (e) można w zapisie polskim oddać przez *i*, *y* lub *u* (bo z tych głosek krótkich rozwinęło się kaszubskie *szwa*), wybrano właśnie *u* (a nie *y*) i dlatego zrodził się wariant *Dulak*. W tej postaci *l* odczuwane było jako germanizm, zmieniono je więc na *ł* i tak powsta-

ło nazwisko *Dułak*. (Taka sama zmiana *l* na *ł* zaszła w nazwie *Gołubie* z dawnej *Golubie* i w kaszubskim nazwisku *Łabuda* z *Labuda*). Dopowiedzmy, że patronimiczny przyrostek -*ak* występuje często w nazwiskach polskich i kaszubskich, a więc mamy np. *Urbaniak* od *Urban*, *Wawrzyniak* od *Wawrzyn*, *Florczak* od *Florek*, *Górniak* od *Górny*, *Dominiak* od *Domini*, *Pietrzak* od *Piotr*, *Pawlak* od *Paweł* itd.

Szlacheccy *Dulakowie*, potem *Dułakowie*, siedzący w różnych wsiach kartuskich przyjęli od nich nazwiska na -*ski* i tak powstał *Dułakowie-Pałubicy* w Pałubicach, *Dułakowie-Tuchlińscy* w Tuchlinie, *Dułakowie-Węsiarscy* w Węsiarach i jedna gałąź rodziny nabyła włości w Płachtach pod Skarszewami i pisała się *Dułakowie-Płacheccy*. Pierwotnie nazwisko *Dułak* potrakowali więc jako przydomek szlachecki. Dziś oczywiście potomkowie tych rodzin o podwójnym nazwisku piszą się albo *Dułak*, albo *Węsiarski*, zarzucili przydomki szlacheckie. Jedyne na tzw. *Góchach*, tj. w gminie Lipnica, a w parafiach Borzyszkowy, Brzeźno Szlacheckie i Borowy Młyn możemy spotkać *Pupków-Lipińskich*, *Spiczaków-Brzezińskich*, *Zemków-Gliszczyńskich*, *Szadów-Borzyszkowskich*, *Stypów-Rekowskich* i *Wryczów-Rekowskich*. Do nosicieli tych nazwisk można by odnieść zasadę *noblesse oblige* (szlachectwo zobowiązuje).

Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych prof. K. Rymuta podaje 711 obywateli noszących nazwiska *Dułak*, z tego 2 w woj. bydgoskim, 15 elbląskim, 453 gdańskim, 135 słupskim, też 2 pisanych *Duflak* w woj. gdańskim oraz *Dulek* 134, z tego 19 w woj. bydgoskim, 3 elbląskim, 57 gdańskim, 22 słupskim oraz 2 *Duleck* z woj. gdańskiego. Jest to więc nazwisko głównie kaszubskie.

Edward Breza

TEUMIKI

ZACHODNIE - BOSAL-WALKER
KRAJOWE - fabryczne standardowe,
aluminiowane

PRODUKCJA - SERWIS

KATALIZATORY

SONDY LAMBDA ZŁĄCZA ELASTYCZNE

Gdynia-Chylonia ul. Żwirowa 2B tel. (0-58) 23-63-36
Gdańsk-Wrzeszcz ul. Kolberga 3 tel. (0-58) 41-63-27
Gdańsk-Wrzeszcz ul. Szymanowskiego 6 tel. (0-58) 48-25-25
tel./fax (0-58) 44-22-44

Wystawiamy faktury VAT i karty gwarancyjne

Gabinet Dermatologiczny

lek. med. Joanna Rumanowska
dermatolog-wenerolog

NIEOPERACYJNE
USUWANIE,
WYMRAŻANIE BRODAWEK
I INNYCH ZMIAN SKÓRNYCH

Szkoła Podstawowa nr 9
Rumia, ul. Stoczniovców 6
Poniedziałek 16.15-17.15
10024775/A/55

HURTOWNIA OPON

oferuje współpracę wulkanizacji, sklepom
Wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

DEBICA MICHELIN PIRELLI DUNLOP CEAT KLEBER PNEUMANT Firestone

Gdańsk-Oliwa
ul. Podhalańska 14 A
tel. (058) 52 07 69
tel./fax 52 06 29
tel. 52 06 11

AUTO CAROS HURTOWNIA MOTORYZACYJNA - IMPORTER

oferuje w niskich cenach części i akcesoria do samochodów:

OPEL FORD AUDI VW BMW MERCEDES VOLVO HONDA MAZDA NISSAN TOYOTA MITSUBISHI SEAT

DLA WARSZTATÓW I SKLEPÓW WYSOKIE RABATY

Gdańsk, ul. Kartuska 213/215 tel./fax (058) 331-444

TAPETY FARBY KARNISZE KLEJE DO GLAZURY

HURTOWNIA
Gdańsk-Oliwa, ul. Słaska 4
tel. (0-58) 52-03-52 w. 214, 203
52-44-21 w. 214, 203
tel. kom. 0-90-50-26-75
fax (0-58) 52-44-21 w. 203

SKLEPY FIRMOWE
Nr 2 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Orzeszkowej 2 (nad sklepem „DAJAN”) tel. 32-53-23 w. 26, 32-55-30 w. 26
Nr 3 Gdańsk-Oliwa, ul. Słowiańska (róg Bora Komorowskiego) tel. 52-24-75 w. 25
Nr 4 Gdynia, ul. T. Wendy 15 (d. Jana z Kolna) tel. 20-56-11 w. 323

Gratka

SOBOTA, 31.05.

DODATEK BEZPŁATNYCH I PŁATNYCH ANONSÓW

Jak trafić do „Gratki”? Jak trafić do „AutoGratki”?

Skorzystaj z naszych telefonów czynnych całą dobę:
- **Gdańsk: 35-21-00**
- **Elbląg: 35-27-77**

Kup „Dziennik Bałtycki”, wytnij kupon, wrzuć do niebieskiej skrzynki „Gratki” albo zostaw w okienku najbliższego urzędu pocztowego

Prześlij faksem
- **Gdańsk: 35-48-69**
- **Elbląg: 35-27-77**

Ogłoszenie ukazuje się w „Gratce” za darmo
Ogłoszenie motoryzacyjne ukazuje się w „AutoGratce” za darmo (razem ze zdjęciem)

Czas przyjmowania kuponów do najbliższego wydania „Gratki” upływa w środę, o godz. 12.00
Kupony do najbliższego wydania „AutoGratki” przyjmujemy do piątku do godz. 15.00

TYLKO DLA OSÓB PRYWATNYCH - bezpłatny kupon
uprawniający do jednego ogłoszenia drobnego w dniach 31.05. i 4.06. AutoGratka

PROSIMY WYPEŁNIĆ DRUKOWANYMI LITERAMI I ROBIĆ ODSŁĘPY MIĘDZY WYRAZAMI

Adres i telefon kontaktowy:
Treść:
Tylko dla osób prywatnych
W treści ogłoszeń do pobrytek oddanie sprzedam należy podać cenę w zł i grosze w nowym złotoch polskich
OGŁOSZENIA W RUBRYKACH: ODDAM ZA DARMO I PROSZĘ O POMOC MOŻNA NADAĆ TYLKO OSOBIŚCIE W BIURACH OGŁOSZEŃ
W OGŁOSZENIU PODAJ: MIEJSCEWOSC, ADRES, NUMER TELEFONU
BIURO OGŁOSZEŃ ZASTRZEŻA SOBIE PRAWO DO ZREDAKOWANIA I SKLASYFIKOWANIA OGŁOSZEŃ LUB JEGO NIEZAMIESZCZENIA
W OGŁOSZENIACH MOTORYZACYJNYCH DO „AUTOGRATKI” NALEŻY PODAĆ CENĘ

Do wiadomości biura ogłoszeń
Imię i nazwisko _____
adres _____
numer dowodu osobistego _____
telefon _____

Nie zapomnij!

podrubryki Nr _____
rubryki Nr _____
Gratka 31.05.
4.06.
AutoGratka

74 czwartek podpis _____

spis rubryk i podrubryk

- NIERUCHOMOŚCI - DOM**
  - 1A sprzedam mieszkanie
  - 1B sprzedam dom
  - 1C sprzedam domek letniskowy
  - 1D sprzedam inny lokal
  - 1E sprzedam działkę budowlaną
  - 1F sprzedam działkę ogrodniczą
  - 1G sprzedam inną parcelę
  - 1H kupię mieszkanie
  - 1I kupię dom
  - 1J kupię inny lokal
  - 1K kupię działkę budowlaną
  - 1L kupię działkę ogrodniczą
  - 1E kupię inną parcelę
  - 1M zamienię mieszkanie
  - 1N zamienię działkę lub inną parcelę
  - 1O poszukuję mieszkania
  - 1P poszukuję innego lokalu
  - 1R odnajmę mieszkanie
  - 1S odnajmę inny lokal
  - 1T pośrednictwo
- PRACA**
  - 2A poszukuję pracy
  - 2B dam pracę
- WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ**
  - 3A sprzedam
  - 3B kupię
  - 3C serwis
- ACD**
  - 4A sprzedam
  - 4B kupię
  - 4C serwis
- RTV**
  - 5A sprzedam
  - 5B kupię
  - 5C zamienię
  - 5D serwis
- BIURO**
  - 6A sprzedam
  - 6B kupię
  - 6C zamienię
  - 6D serwis
- KOMPUTERY**
  - 7A sprzedam komputer
  - 7B sprzedam inny sprzęt komputerowy
  - 7C kupię sprzęt komputerowy
  - 7D zamienię sprzęt komputerowy
  - 7E serwis
- NARZĘDZIA**
  - 8A sprzedam
  - 8B kupię
- MATERIAŁY BUDOWLANE**
  - 9A sprzedam
  - 9B kupię
  - 9C usługi
- TURYSTYKA I SPORT**
  - 10A sprzedam sprzęt
  - 10B kupię sprzęt
  - 10C wypożyczę
  - 10D przejadzę
  - 10E serwis
- ZDROWIE**
  - 11A sprzedam
  - 11B kupię
  - 11C usługi medyczne
- ODZIEŻ**
  - 12A sprzedam
  - 12B kupię
- NAUKA**
  - 13A oferuje
  - 13B poszukuję
- KSIĄŻKI I CZASOPISMA**
  - 14A sprzedam
  - 14B kupię
  - 14C zamienię
- ZWIERZĘTA I ROŚLINY**
  - 15A sprzedam zwierzęta
  - 15B kupię zwierzęta
  - 15C inne
  - 15D sprzedam rośliny
  - 15E kupię rośliny
- FOTO**
  - 16A sprzedam
  - 16B kupię
  - 16C zamienię
  - 16D usługi
- MUZYKA**
  - 17A sprzedam
  - 17B kupię
  - 17C zamienię
  - 17D usługi
- AUTO-MOTO**
  - 18A sprzedam samochód osobowy
  - 18B sprzedam samochód ciężarowy
  - 18C sprzedam motocykl
  - 18D sprzedam przyczepę
  - 18E sprzedam części zamienne
  - 18F sprzedam inny pojazd
  - 18G Autohandie proponuję
  - 18H kupię samochód
  - 18I kupię inny pojazd
  - 18J kupię części zamienne
  - 18K zamienię samochód
  - 18L zamienię inny pojazd
  - 18M skradziono
  - 18N usługi motoryzacyjne
  - 18O taxi
  - 18P przewozy
  - 18R autopost
  - 18R wypożyczalnie samochodów
- Uwaga: w rubryce przyjęto następujące skróty:**
  - AA - autoalarm
  - AF - aluminiowe felgi
  - CZ - centralny zamek
  - EL - elektryczne lusterka
  - ES - elektryczne szyby
  - EW - elektroniczny wirtyk
  - FK - hak
  - K - klimatyzacja
  - R - radiomagnetfon
  - S - szyberdach
  - KT - katalizator
  - AS - automatyczna skrzynia biegów
  - BS - bieżąca skrzynia biegów
  - I - immobilizer
  - SP - spojler
  - WS - wspomaganie

DAJAN® KOWARY

• DYWANY • WYKŁADZINY • PCV

Największy dystrybutor
Fabryki Dywanów „KOWARY”
Gdynia Gdańsk

ul. T. Wendy 15 ul. Orzeszkowej 2
tel./fax (0-58) 21-63-18 tel./fax (0-58) 32-55-30

U nas zawsze taniej

Czynny także w niedzielę (g. 10.00-15.00)

HAKI HOLOWNICZE

PRODUKCJA - MONTAŻ - HURT - DETAL

EURO HAK

WYPOŻYCZALNIA PRZYCZEP

K. i A. Flisińscy, Gdańsk, ul. Gazownicza 7 b
(obok pomnika Poległych Stoczniovców)

tel. 31-40-50, tel./fax 35-42-42

pack plast Lato '97

Bardzo atrakcyjne ceny na produkty jednorazowe dla gastronomii:

- kubek biały 200ml 25,5 zł za 1000 szt.
- kubek do piwa 500ml 109 zł za 1000 szt.
- szeroki wybór pozostałych produktów

Poszukujemy partnerów do współpracy.
S.D. Pack Plast Int.
ul. Grunwaldzka 481, Gdańsk Oliwa
tel./fax. (058) 52-12-81 lub 52-12-82